

รายงานพิเศษ เรียบเรียงโดย ณรงค์ โตะเชียว

เอกสารจีนชี้ ประวัติศาสตร์สัมพันธ์ ไทย-จีน ยาวนานกว่า 2,200 ปี

“การตั้งประเทศหนึ่งๆ นั้น ต้องใช้ระยะเวลามากกว่า 1,000 ปี ทว่าตามประวัติศาสตร์ชาติไทยที่เคยศึกษามาก่อน กลับมีเพียงแค่ 800 ปี โดยนับตั้งแต่สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช หากอ้างอิงจากเอกสารจีนแล้วนั้น เป็นไปได้ว่าชาติไทยเราก่อตั้งมานานกว่า 800 ปี ก็เป็นไปได้”

อาจารย์ประพทฤทธิ์ คุลรัตน์เมธี ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เสนอหลักฐานเอกสารทางประวัติศาสตร์ เพื่อเสวนาในหัวข้อ “ประวัติความสัมพันธ์ไทย-จีนในเอกสารจีน” เมื่อวันที่ 14 ก.ค.55 ณ ห้อง 301 ตึกคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ ภายใต้ความร่วมมือของโครงการปริญญาโทพัฒนธรรมศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ภาครวมสยาม-จีนวิทยา โรงเรียนภาษาและภูมิปัญญาตะวันออก OKLS และศูนย์ศึกษาคึกศึกษา

อาจารย์ประพทฤทธิ์ ยังเป็นกรรมการที่ปรึกษาการสืบค้นประวัติศาสตร์ไทยในเอกสารจีนของสำนักนายกรัฐมนตรีเมื่อปี พ.ศ.2540 ทำนึ่งได้สืบค้นหลักฐานเอกสารจีนมากมายที่บันทึกประวัติศาสตร์เกี่ยวกับไทยทุกยุคสมัย ตลอดจนได้แลกเปลี่ยนทางวิชาการกับนักวิชาการต่างประเทศ ในการสืบค้นและเสาะหาหลักฐานประวัติศาสตร์ภาษาจีนที่เกี่ยวกับไทย ซึ่งหายาก หรือหาไม่ได้ในประเทศไทย

จากการศึกษาค้นคว้าดังกล่าว ก็ได้พบสิ่งที่น่าสนใจถึงความสัมพันธ์ไทย-จีนในเอกสารจีนโบราณ ซึ่งมีอายุเก่าแก่ ถึงกว่า 2,200 ปี นั่นก็หมายถึงว่าความสัมพันธ์ไทย-จีนมีมานานกว่า 2,200 ปี และประวัติศาสตร์อาณาจักรสยาม ก็เก่าแก่โบราณกว่า 700-800 ปี ที่โดยทั่วไปนับจากวันสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยในปี พ.ศ.1792

เอกสารจีนที่อาจารย์ประพทฤทธิ์ ได้หยิบยกขึ้นมาชี้ถึงประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ไทย-จีน ได้แก่ “ประวัติศาสตร์ราชวงศ์ฮั่นฉบับหลวง” เขียนถึงประวัติศาสตร์ราชวงศ์ฮั่นตะวันตก (ก่อน ค.ศ.205-ค.ศ.25/ก่อน พ.ศ.748-568) แต่งโดย บันกุ่ ซึ่งในบรรพ 28 ว่าด้วยภูมิศาสตร์ มีเนื้อหาระบุการเดินทางเรือผ่านไปยังดินแดนต่างๆ ว่า

“จากจ้งไห้ของยี่อหนาน กล่าวคือ สีเหวิน และเหอฝู เดินทางโดยเรือเป็นระยะเวลา 5 เดือน มีอาณาจักรชุกหยวน และเมื่อเดินทางโดยเรือต่อไปอีก 4 เดือน มีอาณาจักรอี่หลูม่อ ครั้นเดินทางโดยเรืออีก 20 วันเศษ มีอาณาจักรจินหลี หรือลินหลี ต่อมาเดินเท้าต่อไปอีก 10 วันเศษ มีอาณาจักรพูกันตูลู จากนั้นเดินทางโดยเรืออีก 2 เดือนเศษ มีอาณาจักรหวงจิว ขนบธรรมเนียมประเพณีคล้ายคลึงกับชุกหยวน ฯลฯ”

กลุ่มนักวิชาการได้สันนิษฐานสถานที่ตั้งปัจจุบันของอาณาจักรต่างๆ ในเนื้อหาข้างต้น ดังนี้

-อาณาจักรชุกหยวน น่าจะอยู่ที่เมืองโตเมืองหนึ่งของดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง ในประเทศเวียดนาม หรืออยู่ที่ จ.เพชรบุรี จ.ปราจีนบุรี หรือบริเวณด้านเหนือคอคอดกระ

-อาณาจักรอี่หลูม่อ น่าจะอยู่ที่ จ.ราชบุรี หรือบริเวณ จ.กระบี่ จ.พังงา จ.ระนอง และมีบางส่วนอยู่ในหม่า หรือเมืองเก่าอู่ทอง จ.สุพรรณบุรี จ.ลพบุรี

หรือในเกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย

-อาณาจักรจินหลี หรือลินหลี น่าจะอยู่ที่ จ.ประจวบคีรีขันธ์ จ.กาญจนบุรี จ.นครปฐม หรือบริเวณพะโค หรือบริเวณเมืองย่างกุ้ง ประเทศพม่า

อาจารย์ประพทฤทธิ์ อธิบายต่อว่า การเดินเรือสำเภาในสมัยโบราณกว่า 2,000 ปี ซึ่งขนาดเรือไม่ใหญ่มาก ต้องใช้เวลายาวนานมาก เนื่องจากมีข้อจำกัด

ทางความรู้ความชำนาญของผู้สร้างเรือ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ซึ่งในยุคหนึ่งยังไม่มีเข็มทิศเดินเรือ ความชำนาญในการเดินเรือโดยจำเป็นต้องแล่นและตามชายฝั่งทะเล หรือจากเกาะหนึ่งข้ามไปอีกเกาะหนึ่ง นอกจากนี้ ตลอดทางต้องแวะเติมเสบียงและน้ำจืด และจอดแวะตามรายทางเพื่อค้าขาย อาทิ การเดินทางจากแหลมฝูถิงเมืองไช่จง (ไฮจินหนี่) เป็นระยะทาง 2148.32 กม. อาจต้องใช้เวลา 5 เดือน และจากไช่จง ถึงจังหวัดลพบุรี ประเทศไทย ระยะทางประมาณ 1,666.8 กม. อาจต้องใช้เวลาเดินทาง 4 เดือน

เอกสารจีนฉบับต่อมาคือ หนังสือ “อี่จู้จ้อ” เขียนขึ้นในสมัยฮั่นตะวันออก (ค.ศ.25-220/พ.ศ.568-763) แต่งโดย หยาง ฝู ซึ่งในหนังสือเล่มนี้ปรากฏชื่ออาณาจักร “จินหลิน หรือจินเงิน” แปลว่า “อาณาจักรทองคำ” ตั้งอยู่ห่างจากผุหนัน (กัมพูชา) เป็นระยะทาง 2,000 ลี้ (เท่ากับ 1,000 กม.) ดังนั้นอาณาจักรแห่งนี้น่าจะอยู่ในบริเวณประเทศไทย โดยสถานที่ตั้งตามความเห็นของนักวิชาการ ได้แก่ อยู่ที่เมืองอู่ทองโบราณ จ.สุพรรณบุรี จ.ราชบุรี หรือ จ.นครปฐม (เป็นศูนย์กลางการปกครองของอาณาจักรสุวรรณภูมิในสมัยนั้น)

หนังสือ “อี่จู้จ้อ” ได้บรรยายว่า “จินเงิน เป็นดินแดนที่อุดมไปด้วยโลหะเงิน มีประชากรจำนวนมาก นิยมการค้าขาย หากจับเป็นก็ใช้ขี้ผึ้ง ถ้าตายก็เอางา”

นอกจากนี้ยังมี “ประวัติศาสตร์ราชวงศ์สุย ฉบับหลวง” วิจัยและเรียบเรียงโดยขุนนางและนักปราชญ์แห่งยุคราชวงศ์ถัง (ค.ศ.618-907/พ.ศ.1161-1450) ภายใต้อาณัติของจักรพรรดิถังไท่จง (ค.ศ.627-650/พ.ศ.1170-1193) และ “หนังสือทองเตียน” แต่งโดย ตู้ อี้ว (ค.ศ.735-812/พ.ศ.1278-1355) อัครเสนาบดีสมัยราชวงศ์ถัง หนังสือเล่มนี้เป็นแบบฉบับของหนังสือประวัติศาสตร์การเมือง สังคม และวัฒนธรรม โดยในเอกสารทั้ง 2 เล่มนี้ต่างกล่าวถึง “อ่าวใหญ่จินหลิน”

เมื่อพิจารณาจากตำแหน่งทางภูมิประเทศ นักวิชาการส่วนใหญ่เห็นว่าสถานที่ตั้งปัจจุบันของอ่าวใหญ่จินหลิน น่าจะเป็น อ่าวไทย (โดยมีข้อสันนิษฐานของนักวิชาการท่านอื่นๆ ที่แตกต่างกันออกไป บ้างว่าจะอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศไทยในปัจจุบัน บ้างก็ว่าอยู่ที่พม่าหรือแหลมมลายู)

เอกสารอีกชุดหนึ่งที่อาจารย์ประพทฤทธิ์อ้างอิงถึงคือ “บันทึกดินแดนตะวันตกยุคราชวงศ์ถัง” แต่งโดย พระถังซำจั๋ง หนังสือ “พงศาวดาร” ประวัติศาสตร์ราชวงศ์ถังฉบับหลวง ฉบับเก่า และประวัติศาสตร์ราชวงศ์ถังฉบับหลวง ฉบับใหม่ ล้วนกล่าวถึง “อาณาจักรหัวหลัวป้อตี” ซึ่งอาณาจักรแห่งนี้ได้ส่งเครื่องราชบรรณาการ (จิมก้อง*) แก่ราชวงศ์จิน ในยุคอาณาจักรเหนือได้เมื่อปี ค.ศ.583/พ.ศ.1126 และได้ส่งให้แก่ราชวงศ์ถังปี ค.ศ.638/พ.ศ.1181 อีกด้วย

สำหรับสถานที่ตั้งอาณาจักรหัวหลัวป้อตี นักวิชาการบางกลุ่มเห็นว่าน่าจะตั้ง

บ้านเมือง

Ban Muang
Circulation: 600,000
Ad Rate: 900

Section: บันเทิง/เศรษฐกิจ-ต่างประเทศ

วันที่: พุธ 12 กันยายน 2555

ปีที่: 11

ฉบับที่: 3211

หน้า: 20(ล่างซ้าย)

Col.Inch: 59.46

Ad Value: 53,514

PRValue (x3): 160,542

ศิลปิน: ชาว-ดำ

หัวข้อข่าว: รายงานพิเศษ: เอกสารจีนชี้ประวัติศาสตร์สัมพันธ์ไทย-จีน ยาวนานกว่า 2,200 ปี

อยู่ทางใต้ของกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ส่วนบางกลุ่มเห็นว่า อาณาจักรแห่งนี้ มีศูนย์กลางการปกครองอยู่ที่ จ.นครปฐม และมีดินแดนครอบคลุมถึง จ.ราชบุรี เมืองเก่าอุทอง จ.สุพรรณบุรี จ.สิงห์บุรี จ.ชัยนาท และ จ.นครสวรรค์ “จิมก๊อง” หรือการส่งเครื่องบรรณาการให้กับจีนนั้น อาจกล่าวได้ว่า ฝ่ายจีน ต้องการแสดงอำนาจตน และประเทศที่ส่งมานั้นต้องการผลประโยชน์ทางการค้ากับ จีน โดยในสมัยต้นราชวงศ์หมิง มีการส่งเข้ามามากที่สุด การส่งฯ เป็นการแสดง ถึงความเคารพ ความจริงใจในการคบค้าสมาคม ซึ่งทางจีนไม่ได้คาดหวังกับสิ่งของ และระยะเวลาการส่งแล้วแต่ความสะดวกของประเทศนั้นๆ เช่น ส่งปีละครั้ง 3 ปี ครั้ง และสิ่งของบรรณาการส่วนใหญ่จะเป็นของพื้นเมืองของประเทศนั้นๆ เช่น สยามจะส่ง ไม้ฝาง พริกไทย ช้าง เต่าเผา ปะการัง และมีการส่งผืนไป 3 ครั้ง